

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

FORSVARSDÉPARTEMENTET	
SAKNR: 07 00915-96	
25 JAN 2009	
ARKRET: 0513-smp	
KASSETTS 5 ÅR	
KASSETTS 30 ÅR	
BEVARES	

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Deres ref
2007/00915

Vår ref
200905139-/AHE

Dato
22.01.2010

Svar på høring - forskrift om objektsikkerhet

Arbeidsdepartementet (AD) viser til Forsvarsdepartementets brev av 14. oktober 2009 og telefonsamtale av 9. desember 2009. Vi beklager det sene svaret på høringen.

Vi viser også til tidligere korrespondanse vedrørende endringer i sikkerhetslovens bestemmelser om objektsikkerhet, herunder ADs anmodning om at Petroleumstilsynet ble inkludert i arbeidet med ny forskrift om objektsikkerhet. Denne anmodningen ble ikke tatt til følge.

AD vil innledningsvis bemerke at vi i det alt vesentlige er enig i prinsippene i høringsutkastet om at utpeking og klassifisering foretas av sektormyndighetene og at de konkrete beskyttelseskrav nedfelles i sektorlovgivningen. Tilsvarende at NSM utøver et overordnet tilsyn med departementenes og sektortilsynenes utpeking og klassifisering i henhold til sikkerhetsloven.

Dette brevet relaterer seg primært til problemstillinger knyttet til petroleumsvirksomheten. AD har innhentet merknader fra Petroleumstilsynet som er innarbeidet i dette brevet.

Sikkerhetslovens anvendelse for Petroleumsvirksomheten

Våre merknader til utkastet til forskrift om objektsikkerhet må ses i lys av virkeområdebestemmelsen i sikkerhetsloven og forskriftsutkastet. Det rettslige utgangspunktet er nedfelt i lovens § 2 første ledd som slår fast at loven kun gjelder for

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 3

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Administrasjons- og
utviklingsavdelingen
Telefaks
22 24 87 11

Saksbehandler
Ann Kristin Henriksen
22248429

forvaltningsorganer. Andre ledd åpner for at loven også gjelder ethvert rettssubjekt som er leverandør til det offentlig i forbindelse med sikkerhetsgraderte anskaffelser. Tredje ledd gir Kongen kompetanse til å bestemme at loven også får anvendelse for andre rettssubjekt i visse situasjoner, blant annet for den som er eier eller på annen måte har kontroll over eller fører tilsyn med skjermingsverdig objekt. Denne kompetansen er delegert til Forsvarsdepartementet, som opplyser på telefon at slikt vedtak normalt treffes på grunnlag av søknad fra objektieier. Utkastet til forskrift om objektsikkerhet slår fast at den skal ha samme virkeområde som sikkerhetsloven.

Dette betyr at sikkerhetsloven ikke gjelder private rettssubjekter med mindre de faller inn under lovens generelle virkeområde eller Forsvarsdepartementet har besluttet at loven skal få anvendelse. AD forstår at det ikke er truffet noen slik beslutning i forhold til petroleumsvirksomhet, og at sikkerhetsloven derfor ikke kommer direkte til anvendelse for de private aktørene i Petroleumsvirksomheten. Følgelig vil heller ikke de krav i sikkerhetsloven og forskriftsutkastet som retter seg mot objektieier, kunne gjøres direkte gjeldende ovenfor aktørene i petroleumsvirksomheten.

Sikkerhetsloven kommer imidlertid til anvendelse for Petroleumstilsynet og Arbeidsdepartementet. Dette innebærer at AD plikter å utpeke eventuelle skjermingsverdige objekter innenfor petroleumssektoren, selv om sikkerhetsloven ikke kommer til anvendelse for aktørene i sektoren. Denne situasjonen er berørt av utkastets § 2.1 sjette ledd. Her pålegges det departement som foreslår å utpeke som skjermingsverdig et objekt som ikke er underlagt sikkerhetsloven, å bringe saken inn for Forsvarsdepartementet. AD forstår det slik at Forsvarsdepartementet da vil kunne følge opp saken med et vedtak om at loven skal få anvendelse for angjeldende objekt.

Forholdet til sektorlovgivningen

HMS-regelverket som ligger til grunn for Petroleumstilsynets tilsyn med petroleumsvirksomheten, stiller krav til forsvarlig virksomhet, herunder også sikringstiltak for å hindre bevisste anslag mot innretninger og til enhver tid å ha beredskapsplaner for slike anslag, jf petroleumsløven § 9-3 1. ledd. HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten stiller således tilsvarende krav som nå foreslås i forskrift om objektsikkerhet, og på mange områder krav som går ut over kravene i forskriftsutkastet. Kravet om internkontrolltiltak som foreslås, er også ivaretatt i HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten til havs og på land gjennom forskrift om styring i petroleumsforskriften.

HMS-regelverket er utviklet med det siktemål at det skal utgjøre et samlet helhetlig regelverk som regulerer alle sider ved petroleumsvirksomheten. Regelverkets krav til beskyttelse mot bevisste anslag gjelder alle objekter i petroleumsvirksomheten, uavhengig av om de er utpekt som skjermingsverdige. Et viktig prinsipp ved regelverket er at det er risikobasert. Dette innebærer for eksempel at objekter som ivaretar samfunnskritiske funksjoner vil kreve mer omfattende beskyttelsestiltak enn

objekter som er mindre kritiske. Risiko er også en dynamisk tilstand, hvilket har som konsekvens at dersom trusselbildet endrer seg vil det måtte foretas en ny vurdering av om de eksisterende tiltak og barrierer fortsatt er tilstrekkelige. Det er videre et krav i regelverket at sikkerhet skal vurderes både samlet og enkeltvis. Dette innebærer for eksempel at et nytt tiltak for beskyttelse mot bevisste anslag ikke må føre til økt risiko for storulykker og omvendt. Petroleumsvirksomheten er kompleks og sammensatt og dersom det skal sikres at nye tiltak ikke har slike uønskede og negative effekter er det nødvendig at det gjennomføres grundige analyser før nye tiltak blir gjennomført. Et samlet helhetlig regelverk legger til rette for slike analyser og helhetlig tilnærming til sikkerhet.

På bakgrunn av ovenstående mener AD at HMS-regelverket er velegnet til å ivareta de konkrete beskyttelsestiltak som er nedfelt i forskriftutkastet. Det vil være kompliserende hvis kravene i forskriftutkastet får anvendelse som et overlappende regelverk. AD mener derfor at de konkrete beskyttelsestiltakene i forskriften kapittel 3 om objektsikkerhet og forskriften om sikkerhetsadministrasjon ikke bør gis anvendelse for petroleumsvirksomheten.

Dersom det er aktuelt å utpeke objekter som skjermingsverdige i petroleumsvirksomheten, vil det etter ADs oppfatning ikke være nødvendig å fatte vedtak etter sikkerhetslovens § 2 tredje ledd siden det allerede eksisterer et tilstrekkelig regelverk for sektoren. Slik unngås også dobbeltregulering, og regelverksteknisk fremstår det også som mest konsekvent at sikkerhetsloven med forskrifter retter seg mot forvaltningsorganer.

AD mener en slik løsning vil være i tråd med sikkerhetslovens forutsetning om at det er sektorlovgivningen som skal inneholde de detaljerte beskyttelsestiltakene. Vi ser velvillig på en dialog mellom Petroleumstilsynet og NSM med sikte på å avklare om HMS-regelverket ivaretar alle krav i forskriftutkastet og med sikte på å bli enige om rutiner for tilsyn.

Dersom denne forståelsen av regelverket og forslaget til tilnærming ikke deles, foreslår følgende unntaksbestemmelse i forskriftens § 1-1.

For virksomhet som reguleres av regelverk for helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, gjelder ikke denne forskriftens kapittel 3.

Klageadgang

Forsvarsdepartementet knytter spørsmålet om det skal være klageadgang over vedtak om utvelgelse og klassifisering opp mot spørsmålet om et slikt vedtak er å anse som et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand. AD deler Forsvarsdepartementets oppfatning av at utvelgelse og klassifisering ikke er enkeltvedtak i forhold til de virksomheter sikkerhetsloven allerede gjelder for. Dersom det derimot er nødvendig å treffe vedtak etter § 2 tredje ledd som gir sikkerhetsloven anvendelse for et privat

rettssubjekt mener vi at dette kan ha karakter av et enkeltvedtak. Her bør det derfor vurderes klageadgang etter forvaltningslovens kapittel IV. For øvrig vil det måtte være anledning til å klage over eventuelle pålegg som blir gitt i medhold av forskriftens § 4-3.

Med hilsen

Ob Torvald Tass
for Tone Westlie (e.f.)
avdelingsdirektør

Ann Kristin Henriksen
Ann Kristin Henriksen
seniorrådgiver